

Redacțiunea, Administrațiunea
și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgu
Inului Nr. 30.
Anunțurile se primesc în
București sau în Brașov.
București: A. V. Goldberger, Ec-
kstein Bernat; In Frankfurt: G. L.
Daube; In Hamburg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: o serie
de șase luni pe o colină 6 cr. și
50 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarif și învoiașă.
Reclame pe pagină a III-a o
seră 10 cr. v. a. sau 80 bazi.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU XVI.

„Gazeta” este în să-care și
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 3 franci.
Se primumă la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
a administrațiunea, piața mare,
Târgu Inului Nr. 30 etagiul
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 224. Brașov, Sâmbătă, 9 (21) Octomvre 1893.

Nou abonament la „GAZETA TRANSILVANIEI”

Cu 1 Octomvre 1893 st. v.
S-a deschis nou abonament,
la care invităm pe toți amicii și
sprijinitorii fetei noastre.
Prețul abonamentului
Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 12 fl.
pe șase luni 6 fl.
pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
pe un an 40 franci
pe șase luni 20 „
pe trei luni 10 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 2 fl.
pe șase luni 1 fl.
Pentru România și străinătate:
pe un an 8 franci
pe șase luni 4 „

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei”.

Archiepiscopia din Agram.

Brașov, 8 Octomvre v.
Este foarte bătător la ochi, că
de trei ani de zile, de când este va-
cant scaunul arhiepiscopesc din
Agram, încă nu s'a aflat nici un
candidat, care să-l ocupe.
S'a vorbit de neînțelegere, ce
s'au ivit, cu privire la candidații
propuși de guvernul unguresc, în-
tre acesta și Curia romană. Se în-
țelege, că candidații unguresci au
fost luați totuși dintre aceia, cari
ofereau guvernului garanția, că vor
fi credincioși lui și „ideei de stat”
și contrari intereselor naționale
croate, cum a fost reșosatul mi-
tropolit Mihalovic. Din cauza ac-
sta Mihalovic era cât se poate de
antipatic Croaților și se dice, că de-

venise atât de urgent, încât, când
trecea cu trăsura pe stradele Agra-
mului, Croații în loc să-l salute,
scuipau după dânsul.

Starea acăsta de lucruri firese
n'a putut să convină Curiei ro-
mane, căci un Metropolit atât
de nepopular nu putea să aducă
nici un serviciu intereselor catolice-
ismului, ci din contra putea nu-
mai să le compromită. De aceea
Vaticanul nu mai este dispus a
consenți la numirea unui arhiepiscop,
care să fiă erășit atât de ne-
popular ca reșosatul Mihalovic.

Din când în când oficioșii un-
guri publică câte o nouă versiune
asupra viitoare numiri a Archiepis-
copului din Agram, der nu vor
se iasă la lumină cu adevărată cauză
a întârzierii acestei numiri. Unele
dare unguresci impaciente au dat
pe față însă neînțelegerea dintre Curia
romană și guvern și și-au manifes-
tat indignarea, că, prin amestecul
ei, Curia romană „ar mâna apa nu-
mai pe mura naționalităților.”

Acum publică „Budapester Tag-
blatt” unele deslușiri, ce dice că le-
a primit dela un amic din Agram,
care stă în atingere cu cerurile poli-
tice și bisericești, și cari au de
scop de a desminti informațiunile
neexacte, ce le-au pus în curs ofi-
cioșii unguri cu privire la cestiunea
ocupării metropoliei croate.

Punctul capital al diferenței
— dice omul de încredere al nu-
mirei foi — este, că Curia a decla-
rat, că poate primi ca Archiepiscop
în Agram numai pe un Croat,
care ar fi simpatic clerului croat
și populațiunei croate. Papa Leo XIII
pune mare preț pe Slavii de sud
și face totuși spre a-i lega de Roma
cât mai strins. De aceea Papa a
conces în mod facultativ unor
diecese sud-slavice să se folosască
la serviciul divin de limba vechiă
slavă în loc de limba latină.

Acum se teme Leo XIII, că
dăca va veni la Agram un arhiepiscop
străin clerul croat și

poporațiunea croată s'ar înstrăina de
Roma și s'ar arunca în brațele he-
terodoxiei grecesci. Acesta voescu
să-o evite la Roma cu orice preț
și de aceea voru ca la Agram să
vină un arhiepiscop care să con-
vină Croaților și să susțină legături
strinse Croaților.

Pe lângă acăsta mai cade în
cumpănă — dice „Bud. Tagblt” —
și influența episcopului Strossmayer.
Acesta este singurul episcop, care
încă nici aji n'a publicat constitu-
ția infalibilității în diecesa sa, cu
tote astea influența sa la Roma este,
în ce privește afacerile sud-slavice,
imensă. Surprinzător este, că și ie-
suiții în Roma sunt pentru Stros-
smayer și susțin toate, ce el voiește.
Acăsta o explică informato-
rului lui „Bud. Tagblt” astfel:

Dice, că P. Augustin Theiner
fostu prefect al arhivelor apos-
tolice și al bibliotecii fusese însă-
rcinat de Papa Piu IX, să scrie o
istorie a Papei Clemente XIV, (Gan-
ganelli). Indată ce apărut primul
tom, care conținea descoperiri ne-
plăcute pentru Iesuiți, aceștia pu-
seră toate în mișcare spre a opri con-
tinuarea lucrării și le succese, ér P.
Theiner cădu la Vatican în dis-
grăție și nu fu numit cardinal.
Elu avea însă materialul în contra
Iesuiților în mâna sa, deși nu-i era
permis să-l folosească. Spre a-și
răzbuna, paterul a predat o parte
însemnată a acestui material epis-
copului Strossmayer. De atunci Ie-
suiții, deși le este antipatic Stros-
smayer, facu toate pe voia lui de te-
mere ca să nu descopere din ma-
terialul, ce-lu are în mâna contra
loru. Deși Iesuiții nu mai au aji
trecerea de mai înainte la Curia,
totuși sunt încă destul de pu-
ternici, așa că influența lor, în u-
nire cu temerile și considerațiunile
amintite, și cu staturile directe ale
lui Strossmayer, a fost în stare a
împiedeca numirea unui candidat
unguresc pentru Metropolia din
Agram.

Orî voru fi adevărate aceste
date, orî nu, faptu este și rămâne,
că trăgănarea numirei arhiepisco-
pului de Agram își are sorgintea
în opozițiunea, ce-o face Curia ro-
mană candidaților propuși de gu-
vernul unguresc.

S'a vorbitu zilele acestea de o
nouă candidare a guvernului și sun-
temu curiosi a vedea ce rezultat va
ave și acăsta.

CRONICA POLITICA.

(8) 20 Octomvre.

O telegramă din Viena afirmă, că în
Austria e crisă. Conte Taaffe a mers
ier la Budapesta, ca să facă raportu
monarhului despre fasa *extraordinară de rea a situațiunei*. Este scitut, că clubul
Polonilor s'a declarat contra noiei reforme
electorale și în ședința, în care a luat
acăsta hotărîre, guvernul Taaffe a fost
atacat așa de vehement, cum nu s'a po-
menit niciodată până acum din partea
Polonilor. Membrii clubului polon au de-
clarat, că noua reformă electorală a gu-
vernului este un mare pericol pentru
Poloni; ea însemnă pierderea Galiciei pentru
ei. Se susține, că în audiența, ce a avut
ier la monarhul, Taaffe va informa Co-
rona, că *nouli proiectu va provoca crisă mi-
nisterială*. Crisă acăsta a primitu caracte-
r serios prin faima, ce s'a lăptit altaier
în Viena, că ministrul de finanțe
Steinbach deja și-a prezentat imperatului
dimisia. Și deca vomă ave în vedere, că
Steinbach este așa dicendă autorul in-
telctual al noului proiectu, urmăz logio,
ca contele Taaffe să renunțe cu totul de
a-și duce în deplină reforma. Situa-
ția e așa de seriosă, încât chiar ministrul de es-
terne Kalnoky a adătu necesar să meargă
la Budapesta. Rezolvarea crisei se or-
de, că se va face prin aceea, că Marța
viitoare se va disolva parlamentul și se vor
ordona noue alegeri.

Diarul „Daily News” din Londra dice,
că manifestațiunile dela Toulon nu ar fi
îndreptate în contra triplei alianțe, seu în
contra Angliei. Alianța triplă — dice
„Daily News” — e una, Marea Britaniă e

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Centenarul morții Reginei Marie Antoinette.

(2) (Fine).
Pertractarea s'a început în 14 Oc-
tomvre la dece și jumătate dimineața și cu
o întrerumpere de două ore a durat până
săra la 11; în 15 Octomvre s'a reluat
șrul pertractării și abstrăgându dela o
pauză de 2 ore s'a continuat totuși ziua și
tota noapte, până în dimineața zilei de 16
Octomvre. În cuvintele din urmă, regina a
putut constata, că nimeni n'a putut sus-
ține contra ei nici un singur faptu po-
sitiv. Sentința de morțe, care i s'a publi-
cată în 16 Octomvre, dimineața la patru și
jumătate, a ascultat-o cu indiferență, fără
să-și mișcatu baremi pleoapele; după aceea
întorcându-se în Conciengeria, a scris la
cumnata sa o epistolă șguduită de inimă,
alu cărei originalu încă și acumă poartă ur-
mele lacrimelor, ce au căduț pe hârtia.
Epistola acăsta are următorul cuprins:

— „16 Octomvre, dimineața la 4½.
”Ți scriu, iubită soră, pentru ultima
dată în viață. Sunt condamnată la morțe,
der nu la morțe rușinosă, acăsta esistă nu-
mai pentru criminali, ci condamnată la
aceea, ca să mă unesc cu fratele D tale.
Nevinovată, cum a fost și dânsul, spe-
rez, că și eu voi pute manifesta în mo-
mentele din urmă aceeași tărie, ca și dâ-
nsul. Eu suferu dureri amare, că trebuie
să mă părăsesc copiii; D-ta soii, că eu
numai pentru copiii mei și pentru D-ta am
trăit; pentru D-ta, care din prietenia față
de noi totul ai jertfit, numai ca să ră-
măi cu noi. În ce poziție trebuie să te pără-
sesc! Din plodarul de apărare al
procesului meu am aflat, că pe fiica mea
au despărțit-o de D-ta. Ah! sermana cop-
ilă, eu nu utoz să-i scriu, nu sciu primi-
mi ar scrisorea și nici acăsta nu sciu ajun-
ge-va în mâna D-tale. Primesc D-ta pentru
amendou binecuvântarea mea. Sperez, că
mai târziu, deca va fi mai bătrână, va fi
unită cu D-ta și se va pute bucura liberă
de îngrijirea D tale. Gândiți amendou pu-

rura la ceea ce eu v'am învățat neînco-
tat. Să fiți ferioite în prietenia și încre-
derea reciprocă. De-ar ajunge numai fiica
mea la convingerea, că ea, ca mai în etate,
va trebui să stea tot-deuna în ajutoru fra-
telui său, cu sfatul ei, isvoritoru dintr'o
esperiență mai mare și din iubire față cu
dânsul. Er fiul meu din parte-și să se
silască a se îngriji de soru-sa și să i fao
tote serviciile de prietenia. Să înțelgă în
fine amendou, că ei în orice stare s'ar afla,
numai atunci pot să fi în adevăr ferioți,
deca vor fi strins uniți la olaltă. Să ne
ia pe noi de exemplu! Câtă mângăere nu
ni-a oferit prietenia noastră, în nefericirea
la care am ajuns. Și în fericire este plă-
cerea indoita, deca o poți împărți cu un
amic; unde să-ți poți afla un amic mai
delicat și mai sump, decătu în propria
familia? Să nu uite fiul meu niciodată
ultimele cuvinte ale tatălui său, pe cari eu
i-le repetu accentuându-le: *Să nu cerce niciodată a ne răzbuna mortea*.
”Trebuie să-ți mai spun ceva, ce-mi za-
ce la inimă. Sciu, câte osteneți te-a fi cos-

tatu băiatul. Ertă-lă, iubită soră. Gânde-
ce-te la etatea lui și că câtu este de ușor
a aduce pe un băiat până acolo, ca să
afirme ce voesc lumea, chiar și când el
nu înțelege ceea ce dice. Sperez, că va
veni ziua, când el cu atât mai multu va
pricepe valoarea bunătății și a delicateții
D-tale, ce-ați manifestat față de amendou.
”Mi mai rămâne să-ți încredințez ultimele
mele gândiri. Le-ași fi descorsu bucuros
indată dela începutul procesului meu, der
afară de aceea, că nu mi-a fost permis
să scriu, mersul aceluia a fost așa de re-
pede, încât nu mi-ar fi rămas timpu s'o
facu acăsta. Eu moru ca fiică credincioasă
religiunei apostolice, romano-catolice, cre-
dincioasă religiunei părinților mei, în care
m'am crescut și pe care eu tot deuna
am profesat-o, der nu pot aștepta mângăere
sufletescă, căci nu sciu mai esistă pe aici
preoți de religiunea acăsta, și fiindcă lo-
cul, unde mă afl, i-ar amenința cu pri-
mejdiă, deca ar veni aici. Mă rog sincer
să-mi ierte Dumnezeu toate peccatele, ce le-
am comis, de cându trăesc. Sperez, că

In contra duelului. Magistratul din Budapesta va aşterne înaintea congregaţiei generale următorul proiect: „Să se adreseze dietei o petiţiune, în înţelesul căreia dispoziţiunile codicelui penală privitoare la duelul său se fiă lăsa-te afară, în care cauză duelul ar fi considerat ca o-mor, ucidere, înceroare de omor etc., sau ca duelaţii să fiă pedepsiţi cu închisoare ordinară, în loc de închisoare de stat, şi în tottă casul să fiă lipsiţi pe un anumit timp de drepturile politice; sau peste tottă să se adreseze dietei o petiţiune, prin care să se pună capăt maniei de duelaţi”. În fine să se ceară însprirea pedepselor pentru calumniare şi vătămăre de onoare.

—x—

Charles Gounod. Din Paris se anunţă morţea celebrului compozitor francez Gounod, întâmpat Miercuri. Gounod, fiul unui pictor de talent şi al unei femei deosebite, escelentă muziciană, a fost născut la 1818; el a mōre decît la vârsta de 75 de ani. A început cultivând mai ales muzica religioasă, care a rămas pînă la urmă pasiunea sa cea mai mare. Prima operă a sa a fost Sapho, scrisă şi cântată la 1850, dăr fără un succes prea mare. Apoi a urmat, alternând cu diferite coruri, simfonii şi cantate: la Nonne sanglante (1854), operă în 5 acte, cu un subiect dat de direcţiunea operei, după ce dife-riţi alţi mēstri l'au părăsit; Faust (1859) care a avut aproape 200 de reprezentaţii la Teatrul liric şi reluată cu însemnate modificări; la 1869 a avut un succes, care durază încă după 24 de ani; la Colombe, Philémon et Baucis, Mireille, la Reine de Saba, Romeo et Juliette, les deux Reines, Jeanne d'Arc, Cinq-Mars, Polyucte, le Tri-ant de Zamora, George Dandin, acēstă din urmă chiar pe cuvintele lui Molière. Afară de teatru se datorează lui Gounod un număr foarte considerabil de bucăţi de muzică religioasă, instrumentală, simfonică şi vocală, dintre care unele compuse pe cante engleze sau italieneşti. — Gounod a fost lovit în timpul din urmă, în trei atacuri, de apoplexie. Ultimul atac l'a surprins chiar în biserică, unde un elev al său cânta un Requiem. — În curînd o să se cânte şi pentru mine — dăse Gounod, luîndu notele şi voindu să cânte şi în sala. În acel moment cadu ca trăsă-tă la pămînt. După ajutōrele, ce i-s'au dat, a revenit la viaţă; cunosoinţa de sine însă nu şi-a mai redobândit-o şi după două zile de agoniă s'a stins.

—x—

Cursuri pentru funcţionarii de poste şi telegrafi se vor deschide cu 1 Decembrie în Mureşu-Osorhei, Ungvar, Bichişu-Laba, Besztercebánya, Kaposvar, Veszprém, Paoiova şi Eszke. Pentru informaţii se adresa la directorul oficiului de telegraf şi telegraf din loc.

—x—

Concert. Sămbată, în 21 Oct., va avea loc în sala hotelului „Europa” muzica simfonică. Programul foarte alăse. Atragem atenţiunea asupra ouverturii „Tarondot” de Schuber, mare Polonaise cu as dur de Chopin, şi uoul Potpouriu „Musikalische Jagd”. Inceputul la 7½ ore sēra. Preţul de intrare 30 cr.

—x—

Un mijloc de casă ieftină. Pentru reţinere şi conservarea unei misturi bune se recomandă cunoscutele prafuri Seidlitz ale lui Dr. Cutii originale 1 fl. bucata. Se pōte căuta în orice prăvălie de cără farmacistului A. M. diferentul curţii din Viena Tuchlauben 9. Farmaciile din provincie să se ceară prepararea lui Moll provēdută cu marca de contravenţie.

Ruşii la Paris.

D. Casimir Périer, preşedintele camerei franceze, a primit vizita amiralului Avelane. Camera, a dăse d. Périer, va fi recunoscută pentru această vizită. Ea se va feri, ca să s'a asociat la sentimentele, care în orice dăse neuitate, facu să se înţeleagă înţelegerile franceze şi ruseşti. Ne vom feri să adresem la adresa Ţarului omagiuul respectului nostru şi esprimăm simpatia noastră către marina, armată şi către naţiunea rusă.

La prânzul dela Elysee, d. de Mohrenheim a răspuns la toastul d-lui Carnot prin cuvinte foarte căldurose. El a esprima preşedintelui profunda sa recunosoinţă prin cuvintele de bună sosire adresate amiralului Avelane şi a adăse, că aceste cuvinte au caracterisat adevărata şi esacta semnificaţiă a acestor frumoşe serbări de pace, celebrate cu o unanimitate atătă; de vedită, cu o lealitate şi cu o sinceritate atătă de perfectă. Ōspeţii au ascultat în picioare toastul, precum şi imnul ruseşu şi marşeilieza. După banchetă a urmat un bal foarte strălucit.

D. de Mohrenheim a oferit în 18 Octomvre a. c. o gustare miniştrilor franceşi şi ofiţilor ruşi. Ambasadorul a beut în sănătatea d-lui Carnot. D. Dupuy a răspuns prin un toast în onōrea Ţarului, Ţarinei şi Rusiei.

Marinarii ruşi au vizitat în 18 l. c. dimineaţa pe generalul Saussier, care li-a dăse, că armata nu pōte să se manifeste în mod sgomotos sentimentele de care e animată. Dăr ea se unesc, prin inima sa, cu toţi Francesii pentru a serbatori pe ōspeţii noştri. Amiralul Avelane a răspuns prin câte-va cuvinte bine simţite.

Oficierii ruşi au făcută o vizită la consiliul municipal. La ceroul militar mulţimea se ingrămădisse pe piaţă la sosirea ofiţilor, cu tōte că ploua. Puţin mai tārdu ploia încetase.

Ministrul instrucţiunii publice a primit dela confratele său din Rusia o depeşă, prin care mulţimesce pentru telegramele trimise de stabilimentele de învăţămētă din Franca şcolōrō ruseşti. D. Poincaré a răspuns, că şcolarii franceşi sunt foarte atinşi de telegrama sa. Tot tineretul din Franca iubesc Rusia.

La Toulon sub-oficierii franceşi au oferit în 18 Octomvre în timpul serii un punch sub-ofiţilor ruşi. Generalul Müller preşea serbarea. Mai multe toasturi au fost ridicate în onōrea marinelor şi a armatelor ambelor ţări şi s'a strigat: Trăescă Rusia! Trăescă Ţarul!

Primarul oraşului Belgrad (Serbia) a adresat următoarea telegramă primarului din Paris:

Cetăţenii din Belgrad şi-au întors privirile spre Paris, unde fraternisază două mari şi nobile naţiuni amice Sērbilor şi s'alătură din tot sufletul la bucuria Francesilor. Ei salută, din adēncul inimei lor elave, pe Parisienii şi pe ōspeţii lor. Trăescă Franca! Trăescă Rusia!

La această primarul oraşului Paris a răspuns:

Adēncu mişcaţi de sentimentele esprimate de către municipalitatea şi cetăţenii Belgradului, consiliul municipal al Parisului salută, din adēncul inimei, pe naţiunea sērbescă amică Rusiei şi Francei.

În telegrama, ce-a adresat-o preşedintele Carnot împēratului Rusiei, la sosirea escadrei ruseşti în Toulon, se dăse:

„Mi zace la inimă a mulţumi Majestaţii Vōstre şi a da esprisiune sincerei bucurii, ce o simt faţă cu această nouă dovadă a adēncii simpatii, ce unesc Rusia cu Franca.

Răspunsul Ţarului este următorul: Răspunđendū la amabila Vōstră telegramă, punū preţu pe aceea, ca să se vā dau esprisiune plăcerii, ce o simt, că escadra noastră a putut să întōrcă visita făcută de bravii marinari franceşi în Kronstadt.

Când împēratul Rusiei a vizitat corăbiile franceze în Copenlaga, Carnot i-a adresat o telegramă, în care dăse:

„Întreaga Franca va fi adēncu mişcātă de această nouă dovadă de simpatie. Mă facū interpretul ei, când adresez Majestaţii Vōstre cele mai călduroşe mulţumiri.”

Băncile din Braşov în 1892.

In anul trecut au funcţionat în Braşov 8 institute de ban, propriu dăse, la care se pōte adăge şi Institutul de pensie, întru cătū şi acesta are daraveri de ban. Acestea sunt:

- 2 romănesc: Filiala Albina şi Meseriaşul român.
- 3 săsesc: Cassa de păstrare, Reuniunea de anticipare şi păstrare, şi Institutul de pensie.
- 3 unguresc: Prima bancă transilvană, Prima societate braş. de păstrare şi ajutorare maghiară, Prima reuniune (filială) a funcţionarilor din Austro-Ungaria.
- 1 a statului: Filiala băncii a.—u.

Din bilanţurile acestora căpētăm o iconă foarte interesantă asupra situaţiunii financiare a oraşului Braşov în anul expirat. Etă rezultatele în florini v. a.:

ACTIVE.

Număraru.	Imprumut. acordate.	Realităţi.	Diverse active.	Total.	
1. Cassa de păstrare s.	9 740	3.215,551	203 713	509,919	3.938 925
2. Filiala „Albina”	10 298	1.263,562	76,752	205,308	1.555,921
3. Prima bancă trans.	63,120	1.017,119	170,921	88,101	1.339,263
4. Reun. sās. de ant. şi păst.	21,813	293 851	65,150	85,206	466,022
5. Prima soc. braş. m.	664	151,602		2,919	155,186
6. Prima reun. a funcţ.	2,139	115,906		1,402	119,348
7. Meseriaşul român	390	28,808		520	29,719
8. Institut. de pens.	28,056	608,344	318,996	237,051	1.192,448
	136,124	6.694.747	835,534	1.130,428	8.796,835

PASSIVE.

	Depuner.	Capitalu soc.	Fond. de res.	Diverse pas.	Prof. curat.
1. Cassa de păstrare s.	3 567,116	10,390	305,303	15,796	40,318
2. Filiala „Albina”	1.508,259			32 818	14 843
3. Prima bancă trans.	1.072 974	187 500	24 971	40,372	13,443
4. Reun. sās. de ant. şi pās.	396,042	49,095	12,700	4,880	3,304
5. Prima soc. braş. m.	94,846	46,839	2,514	7 246	3,739
6. Prima reun. a funcţ.	27,828	78,060	400	1,436	4,907
7. Meseriaşul român	4 917	16 434	4,507	7,239	728
8. Institut. de pens.		1.176 698			
	6.671,985	1.565,018	357,512	117,765	84,552

Luîndu în considerare şi datele, ce ne stau la dispoziţiă dela Filiala băncii a.—u., care are o dotaţiune de 1½ milion flor., aflăm, că pasivul tuturor institutelor a fost în sumă rotundă de fl. 10.300,000, împrumuturile acordate fl. 7.800,000, — ér profitul curat de fl. 112.000.

Petra Petrescu.

Austro-Ungaria şi Serbia.

Mai deunăci foile aduseră soirea, că guvernul sērbesc i s'ar fi adresat din Viena o admoţiune din cauza unor agitări pornite în direcţiă înfiinţării unui mare imperiu sērbesc.

O foiă din Germania publică acuma o corespondenţă din Belgrad, în care se susţine, că unii agitatori din Bosnia sunt serbatori şi materialicesce sprijiniţi de cătră Serbia, şi se fac descoperiri importante, cum se nisuesc a influinţa şi pe tēnerul rege în favorul acestor tendinţe. Oficierii, care au întrebuintat esprisiuni ofensătore la adresa monarhiei austro-ungare, se dăse că au fost demonstrative avansaţi şi decoraţi, în loc să fi fost pedepsiţi, după cum a cerut reprezentantul Austro-Ungariei, ér despre regele Alexandru se dăse, că în călōtoria sa prin țēră vorbia fără rezervă despre viitōrea unire a tuturor Sērbilor. La aceste se mai adăge sprijinirea emigranţilor bosniaci cu sume însemnate din lista civilă a regelui, subvenţiunea unor societăţi, care au de scop pregătirea terenului pentru un mare imperiu sērbesc şi în fine provocarea monarhiei austro-ungare pe terenul economic.

În înţelesul convenţiei comerciale existente, vama este de a se calcula pe baza facturii alăturate marfelor de cătră respectivii comercianţi. Ministrul de finanţe Vuiof a dat acuma o ordinaţiune, în înţelesul căreia valorile declarate de casele streine de comerciu, sunt declarate a priori ca false şi oficiile vamale sunt îndrumate a calcula vama după o tarifă arbitrară statorită de deusul. Ministrul de estere din Viena a protestat energic în contra acestei violări a convenţiei comerciale şi se dăse, că efectul acestei protestări s'a şi arătat, deoarece îndată după reintōrcerea lui Vuiof, care se află în concediu, a se se ţină un consiliu de miniştri, în care se va examina cestiunea. Se dăse, că guvernul Serbiei va propune o comisiune mixtă, cea ce din partea austriacă cu greu va fi acceptat.

Controversa economică încă nu ar fi atătă de îngrijtōre; multă mai serioasă este

însă împrejurarea, că în cercurile sērbesci duşmănia faţă de Austro Ungaria creşte din zi în zi. Se asigură, că în Viena nici nu înviovătesc pe tēnerul rege pentru acesta, ci pe consilierii săi radicali, de care este influinţat tēnerul rege.

DIVERSE.

O călōtoria de nuntă în balon cu sfērşit tragic. Aeronantul Charbonnet din Triest s'a căsătorit nu de multă cu o tēneră fată din acelaşi oraş. Ca un pasionat de meseria sa, el a hotărît să şi facă călōtoria de nuntă în balon. La început voia să plece singur cu nevastă-sa; n'a putut rezista însă rugăciunilor a doi prietini şi i-a luat şi pe ei. Planul călōtoriei era a se trece Alpii. În apropierea munţilor însă, un vânt violent a svērlit balonul în mijlocul unui vērtej de zăpadă; pânza balonului se crepă şi maşina cădu pe un gheţar. Cei patru nenorociţi rămaseră acolo mai multe ore, chinuiţi de fōme şi de frig. În sfērşit, vedēnd că n'an ce face, înceroară a se cobori. Deodată rēsună un strigăt teribil: Charbonnet se prăbuşise într'o prăpastie. Ceilalţi trei, după nise chinuri nespuse, dēteră în sfērşit peste o cărciumă şi astfel fură adăpostiţi. Toţi trei însă zăcu bolnavi şi tēnera veduvă a lui Charbonnet abia va mai scōpa cu viaţă.

Literatură.

A apărut: Industriă, igienă şi comerţul exterior. Urmare la „torţele productive ale României. Conferinţă făcută la Societatea geografică română la 15 Martie 1893, de I. I. Nacianu, profesor de economie politică la scōla de arhitectură din Bucuresci, membru al societăţii de statistică din Paris. Bucuresci, librăria Sococut et. Comp. (Calea Victoriei 21). Formată mare 8° de 41 pag. Tipar curat, hārtă fină.

Asociaţiunea pentru sprijinirea învēţăcelor şi sodailor români din Braşov. Informaţiuni de N. P. Petrescu. Se vinde în folosul fondului Asociaţiunei. De vēndare la librăria d-lui N. I. Ciurcu, Braşov. Preţul 20 cr.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Octomvre 1893.

Table with financial data including Renta ung. de aur, Renta de corone, Impr. oail. fer. ung. in aur, Oblig., Bonuri rurale ungare, etc.

Nr. 12801-1893.

PUBLICAȚIUNE.

Din incidentul ivirii colerei introduse în acestu orașu prin lucrătorii streini, se recomandă publicului, pelangă manținerea altorū dispozițiunii sanitare polițiene, încă următoarele îndrumări:

Indiferența și posibila delaturare a fiă cărei afecțatiunii spirituale, conduita regulată, delaturarea măncărilor și benturilor purgative, îngrijire asupra curățeniei și neștricăciunii remediilor de nutremētū.

Curățenia trupului, hainelorū și a ru-elorū. Ingrijire pentru curățenia locuințe

lorū, lucrătorelorū, pivnițelorū, grăjdurilorū curțilorū etc.

Desinfectarea regulată și fundamen-tală a latrinelorū și gropilorū de gunoiu și mărunțișuri.

Delaturarea pericoului de infectare prin contactulū cu persōnele, infectate de coleră și abținerea dela participarea dela îngropăciunile acelorū morți de coleră.

Precauțiune la tractarea morboșilorū de coleră, delaturarea și desinfectarea se-parațiunilorū morboșilorū de coleră, desin-fectarea, curățenia, eventualminte nimicioirea rufărilorū și așternutului, precum și a hai-nelorū și alorū obiecte folosite de bolnavi de coleră.

Desinfectarea și curățenia locuințelorū acelorū morți de coleră.

Brașovū 14 Octomvre 1893.

259.2-2 Magistratulū orașenescū.

Cursul pieței Brașov.

Din 20 Octomvre 1893.

Table with market prices for various goods like Banconote rom. Cump., Argintū român., Napoleon-d'ori, Galbeni, Ruble rusesci, etc.

Numere singurateice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potū cumpēra în librăria Nicolae Ciurcu, și în tutungeira I. Gross.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decă fiecare cutiă este provēdută cu marca de apērare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectulū de leuire durabilă alū Prafurilorū-Seidlitz de A. Moll în contra greută-țilorū celorū mai cerbicele stomachū și pântece, în contra cărceilorū și acrelei la stomachū, constipațiunei cronice, suferinței de ficatū, congestiunei de sânge, haemor-hoidelorū și a celorū mai diferite bōle femeesci a luatū acestū medicamentū de casa o rēspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încōce.

Falsificațiile se vorū urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilū numai, decă fiecare sticlă este provēdută cu marca de scutire și cu plumbulū lui A. Moll.

Franzbranntwein-ulū și sarea este fōrte bine cunoscută ca unū remediū popularū cu deosebire prin trasū (frotatū) alinā durerile de gōdinā și reumatismū și a altorū urmări de recēlā. Prețulū unei sticie-originale plumbate 90 cr.

Apă de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicilicū)

La întrebuițarea gōlnicā, cu deosebire importantā pentru copii de ori-ce etate și adulți, asigurēzā ecēstā apă de gură conservarea sântōsā și mai departe a din-țilorū. Prețulū sticiei provēdute cu marca de apērare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principālā prin

Farmacistulū A. Moll, c. și r. furnisorū alū curții imperiale Viena, Tuchlauben 9. Comande din provinciā se efectuează gōlnicū prin rambursā postalā.

La depozite se se cērā anumitū preparatele provēdute cu iscălitura și marca de apērare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașovū: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victorū Roth, Fr. Kelleman și Ed. Kugler, engros la D. Eremia Nepoții, J. L. & A. Hesshaimer, Teutsch & Tartler, Fritz Geisberger.

77.-36.

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Suntū a se adresa subscri-sei administrațiunii. În casulū publicării unui anunțiu mai

mult de odată se face scād mēntū, care crește cu câtū publicarea se face mai multe-orī.

Administrațiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI“

Mersulū trenurilorū

pe liniile orientale ale căii ferate de statū r. u. valabilū din 1 Oct. 1893.

Large railway schedule table with columns for routes (Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, B.-Pesta-Aradu-Teius, etc.), train types (Tren de persoana, Tren de accelerata), and departure/arrival times.

Nota: Numerii încaștrați cu linii grōse însemnēzā orele de nopțe.